

ONZE VROUW IN TRIPOLI

TOMAS ROSS BIJ UITGEVERIJ CARGO

Het verraad van '42
De man van Sint Maarten
Koerier voor Sarajevo
Omwille van de troon
De mannen van de maandagochtend
(met Rinus Ferdinandusse)
Mathilde
De zesde mei
Kidnap (met Rinus Ferdinandusse)
De dubbelganger
De anjercode
Plaats delict
De hand van God
King Kong
De tranen van Mata Hari
Schuldige plaatsen
De marionet
Het meisje uit Buenos Aires
De tweede verlosser
Kort

Tomas Ross

*Onze vrouw
in Tripoli*

2012

DE BEZIGE BIJ
AMSTERDAM

Voor Maj Sjöwall

Cargo is een imprint van
Uitgeverij De Bezige Bij, Amsterdam

Copyright © 2012 Tomas Ross

Eerste druk november 2012

Tweede druk december 2012

Omslagontwerp Studio Jan de Boer

Omslagillustratie Mark Owen/Trevillion Images en
Les Wilson/Rex Features/Hollandse Hoogte

Foto auteur Sander Nieuwenhuys

Vormgeving binnenwerk Peter Verwey, Heemstede
Druk Koninklijke Wöhrmann, Zutphen

ISBN 978 90 234 7153 0

NUR 305

www.uitgeverijcargo.nl

‘Ik wil hier vandaag van de gelegenheid gebruikmaken om te verklaren dat Libië zich vastbesloten verplicht een leidende rol te spelen om vrede in de wereld mogelijk te maken.’ – Muammar Khadaffi

Deel I

I

Op de kustweg passeerde ze groepjes vluchtelingen, die tussen de palmen beschutting zochten tegen de koude zeewind. Het was een alledaags gezicht op de Kurnish-boulevard, niemand die acht sloeg op de mannen die elke ochtend vochten om een plekje op een afgeladen vissersbootje. Maar voor het eerst had ze het idee een van hen te zijn. Wat tamelijk lachwekkend was voor een vrouw in een mantelpakje van Chanel, met Versaceschoenen en een schoudertas van Vuitton die alleen al meer dan het jaarinkomen van een arbeider of schoonmaakster had gekost. In de tas zat onder meer een businessclassticket voor het vliegtuig van Tripoli via Rome naar Stockholm. Bovendien reed ze in een gloednieuwe Maserati GranCabrio en was ze blank. Maar de meesten van hen waren, net als zij, geen Libiërs. Want wat je ook van Muammar Khadafi kon zeggen, vergeleken met de rest van Afrika was de Democratische Volksrepubliek Libië het meest welvarende land van het continent, waar elke inwoner kansen had mits hij trouw was aan de Leider en aan Allah – in die volgorde. De duizenden vluchtelingen kwamen doorgaans uit straatarme buurlanden als Niger, Tsjaad, Mali en Burkina Faso. Op elkaar gepakt in trucks en autobussen hadden ze de duizenden kilometers van hun thuisland naar Tripoli, Benghazi, Misrata en Sirte afgelegd om er wegen aan te leggen, er kantoren, huizen en scholen te bouwen, schoon te maken of het vuile werk bij de olieraffinaderijen op te knappen. Anderen, vooral jonge wedu-

wen met kinderen van oorlogsslachtoffers, hadden wekenlang door de eindeloze woestijn gelopen, richting het beloofde land, met het risico om onderweg beroofd en omgebracht te worden door bandieten, of te sterven van dorst. Zoals eerder de gastarbeiders die naar West-Europa kwamen, hadden ze een puur economische reden: een nieuw leven opbouwen. Net als de blonde vrouw die de Maserati de parkeergarage van het vliegveld Bin Ghashir binnen reed, al had ze een andere plaats voor dat nieuwe leven in haar hoofd. Vaak werd beweerd dat Khadaffi de vluchtelingen juist toestond massaal te vertrekken om Europa sociaal en economisch te ontwrichten, hoewel hij de banden met het Westen weer had aangehaald. Maar, zoals zijn opposanten fluisterden, de Grote Leider was even onvoorspelbaar als een rancuneuze vrouw of een kameel. Feit was in ieder geval dat de vluchtelingen sinds kort geen strobreed in de weg werd gelegd. En waarom ook? De laatste jaren waren er stromen Aziaten binnengekomen. Geschoolde arbeidskrachten in de bouw en de gezondheidszorg, die harder werkten en minder zeurden. Elke vluchteling betaalde zo'n tweeduizend dinar, ongeveer duizend euro, en elke ochtend, wanneer de overvolle bootjes aan de levensgevaarlijke tocht over de Middellandse Zee naar Italië begonnen, voerden de trucks en bussen honderden nieuwe gelukszoekers aan om het vuile werk op te knappen waarvoor zelfs de Aziaten pasten en de Libiërs zichzelf te goed voelden.

De vrouw wachtte ditmaal niet tot een personeelslid van de luchthaven de Maserati voor haar zou parkeren en zette de auto zelf achter in de donkere parkeergarage. Ze pakte haar BlackBerry uit haar tas, stapte uit en toetste het nummer in Rome in dat een uur geleden niet was beantwoord. Gefrustreerd wilde ze het toestel alweer uitschakelen maar herademde toen een slape-rige man in het Italiaans grauwde wie het in jezusnaam in zijn kop haalde om hem op dit onzalige uur te bellen. Ze sprak goed Italiaans en had maar kort nodig om hem tevreden te stellen.

Daarna toetste ze een nummer in Den Haag in en sprak in dat ze erin was geslaagd een vlucht eerder te boeken en in de voormiddag op Schiphol zou aankomen.

De zon hing helwit boven de lage gebouwen toen ze met haar rolkoffer en de Vuitton tas de betonnen weg naar de vertrekhal overstak. Bij een roestig hekwerk stonden bewapende soldaten. Erachter lagen velden met dor, verschroeid gras, waarin het zonlicht hier en daar op metaal schitterde. Een halfjaar geleden was daar een airbus van Afriqiyah Airlines gecrasht, de soldaten stonden er vanwege plundersaars die er in de vroege ochtend nog altijd naar spullen zochten. Tussen geknakte palmen blikkerde het silhouet van het staartstuk als een herdenkingskruis maar ze vermeed het ernaar te kijken, al had ze niemand van de doden gekend. Een jonge, zwarte soldaat bood aan de koffer van haar over te nemen. Even aarzelde ze maar stond het dan toe, allang blij dat hij geen lid was van de veiligheidsdienst Al Mathaabi. Dan zou hij haar ongetwijfeld herkennen. Maar haar minnaar zou het niet gek vinden dat ze eerder was vertrokken om een zieke vriendin in Stockholm te bezoeken en ze kon het zich niet voorstellen dat hij dat zou laten controleren.

Ook de soldaat was geen Libiër, maar hem zou het wel lukken om hier een nieuw leven op te bouwen. In Khadaffi's welvarende Volksrepubliek waren, zoals in elke dictatuur, militairen even onmisbaar als buitenlandse financiers en multinationals.

Ze glimlachte naar de jonge neger, die zichtbaar moeite had zijn ogen van haar borsten af te houden en haastig opzij keek. Op zijn baret schitterde het embleem van het Pan Afrika Legioen, waarvan haar minnaar, Khadaffi's zoon Al Mutassim, bevelhebber was. Ze dacht ook aan de man die Mutassim de komende nacht in Rome zou ontmoeten en het was niet de koelte van de airco in de vertrekhal die haar deed huiveren.

Hoewel het nog vroeg was en niet druk kostte het haar toch ruim een halfuur voor ze na bijbetaling van ruim duizend dinar

haar ticket in ontvangst kon nemen. Tien minuten later zat ze met een mokka-café en een verse jus d'orange in de wachtruimte voor businessclasspassagiers, waar juist in het Arabisch, Engels en Italiaans werd omgeroepen dat het boarden voor vlucht Al 701 van Alitalia naar Rome over vijf minuten begon. Er zaten alleen mannen in het luxueuze vertrek, waar, zoals in elke overheidsruimte, een levensgroot portret van Khadaffi domineerde. De mannen leken haar zakenmensen, de meesten blank. Ze spraken Italiaans, Duits of Engels met elkaar maar ook Arabisch tegen de grondstewardess die hun drankjes bracht, zodat ze aannam dat ze hier bij een van de vele westerse instellingen werkten – de olie-industrie, de baggermaatschappijen, een bank, mogelijk een ambassade –, en met kerstverlof naar hun vrouw en kinderen gingen. Ze kende hun type maar al te goed, mannen in dure kostuums die hier fortuinen verdienden en om de drie maanden naar huis gingen maar hier andere vrouwen hadden. Twee van hen waren ontegenzeggelijk Libiërs, de jongste een jaar of twintig, als enige in jeans en met een witzijden overhemd aan dat tot op zijn navel openstond, met gouden kettingen tussen een vacht aan pikzwart borsthaar. Ze schrok toch even toen ze zijn gezicht herkende. Ze wist zijn naam niet maar wel dat hij een bekende voetballer was die bij de favoriete club van Al Mutassim had gespeeld en sinds kort ergens in Italië voetbalde. Tot haar opluchting had de jongen haar nauwelijks aandacht geschonken – wat haar normaal gesproken zou verontrusten omdat het zo onverbiddelijk benadrukte dat ze ouder werd – maar luisterde hij geuwend naar muziek uit zijn iPod; vaag herkende ze de monotone klanken van een populair Libisch rapnummer. De andere Libiër, een kleine man van een jaar of vijftig, baarde haar meer zorgen. In zijn witte maatkostuum oogde hij weliswaar ook als een zakenman maar op de een of andere manier deed hij haar denken aan de mannen rond Mutassim. Niet de potige, vaak zwarte bodyguards in hun semimilitaire

oufits, maar de mannen in burger die op de achtergrond bleven, agenten van Al Mathaabi die ook Khadaffi zelf bewaakten, al gaf de Leider de voorkeur aan mooie, zwaarbewapende jonge vrouwen. De man droeg net als veel veiligheidsagenten een modieuze zonnebril met gelige glazen, wat niets betekende want dat deden de meeste gegoede Libiërs, maar ze had de indruk dat hij op een andere manier naar haar keek, of beter, dat juist níét deed tenzij ze voorgaf haar oogschaduw bij te werken of te lezen. Ze had een paar keer met opzet haar benen over elkaar geslagen maar juist dan leek hij gefascineerd door zijn mobieltje. Zijn gezicht, smal, olijkleurig, een miniem snorretje, zwart glimmend, glad haar, zei haar niets hoewel ze zijn soort vele malen had gezien, zelfs vannacht nog in Mutassims villa even buiten Tripoli. Maar er was, hield ze zichzelf voor, geen enkele reden dat Mutassim iemand achter haar aan zou hebben gestuurd.

Het was wel vaker voorgekomen dat ze zich na afloop door een van zijn mensen uitgeput naar haar appartement had laten brengen. Het was nog steeds onvoorstelbaar wat, maar vooral hoe lang hij in bed presteerde; zelf zei hij dat het door een mengsel van neushoornpoeder en cocaïne kwam maar al zou dat waar zijn, dan nog. Mutassim, gewelddadig als hij kon zijn, combineerde in bed een agressief-mannelijke drift met een bijna vrouwelijke tederheid. Eerst de tederheid, dan de agressie. Ook vannacht had het voorspel bijna een uur geduurd, waarin hij zich ondanks zijn kolossale gezwollen penis had beheerst terwijl hij haar streekte en masseerde met peperdure olie tot hij haar eindelijk had genomen, op elke mogelijke manier, soms tergend langzaam, dan weer razendsnel. Net als een vrouw kon hij ettelijke malen klaarkomen, steeds met dezelfde intensiteit. Onder het mantelpakje, waar de zakenlui terecht luxe lingerie zouden vermoeden, toonde haar gebruikte huid de bloeduitstortingen die paarsblauw kleurden en die ze op haar benen en armen met dure crème had gemaskeerd. Mutassim was guller dan welke andere

minnaar die ze had gekend. Ze was niet zijn enige minnares. Maar wel de enige die het niet voor het geld en de cadeaus deed.

Ze dronk van de koffie en voelde haar ogen prikken. Ze had nauwelijks geslapen maar in haar penthouse eerst weer naar het filmpje en de mail gekeken. Daarna had ze naar Den Haag gebeld en vervolgens met de luchthaven om een vlucht eerder te boeken. Ze keek door de grote ramen, waarachter een helwitte Boeing 747 snelheid maakte en dan opsteeg tegen de zon in, zodat het een moment leek alsof het toestel in een oranje gloed explodeerde. Met een grimas wendde ze haar gezicht af, merkte niet hoe de kleine Libiër haar verwonderd opnam maar zag op haar netvlies het beeld van haar ouders en de brokstukken van een Boeing die meer dan twintig jaar geleden wél was geëxploedeerd.

De langdurige vrijpartijen waren de enige momenten dat de beveiligingscamera's in Mutassims vertrekken waren uitgeschakeld en dat er geen bediende, lijfwacht of veiligheidsagent in zijn buurt was, zodat ze er zeker van was dat niemand hen had gezien. Het geluid van zijn mobiel had haar vannacht gewekt, maar hij was al uit bed en had het niet gemerkt. Ze glimlachte nerveus omdat de ringtone zo kinderachtig maar ook toepasselijk de eerste tonen van het Stones-nummer 'I Can't Get No Satisfaction' waren, wat niet alleen op zijn seksuele behoefte sloeg. Mutassims onmatigheid was spreekwoordelijk, of het nu vrouwen, auto's, kleding of drank en drugs betrof. Officieel tot ongenoeven van zijn vader maar ze wist inmiddels dat vader en zoon daarin maar weinig van elkaar verschilden. Ook Khadaffi's andere zes zonen en zijn dochter leken wat dat betreft op hem. Het telefoontje was blijkbaar zo dringend dat hij naar het aangrenzende vertrek liep, waar ze zijn laptop had zien oplichten. Even later had hij de tussendeur gesloten en vervolgens had ze hem naar de patio horen gaan. Ze was uit bed gekomen en had hem door het ruitloze venster naakt in het schijnsel van de bui-

tenverlichting zien staan alsof hij een van de Romeinse standbeelden was die het zwembad omzoomden. Na bijna een jaar was haar Arabisch niet perfect maar ze verstond de taal goed. In de stille nacht had zijn stem heel helder geklonken. ‘Tantor! Waar ben je?’

Het was alsof iemand haar een stroomstoot had toegediend.

Mutassim had gevraagd of ze elkaar binnen vierentwintig uur in Rome konden ontmoeten. Kennelijk kon dat, want hij maakte een afspraak in La Cabala, waarna hij een handdoek had omgeslagen en een bediende had geroepen om hem een whisky in zijn kantoortje aan de overkant van de patio te brengen.

Naakt, op de gouden ketting met de hanger tussen haar borsten na, had ze de tussendeur geopend en was naar de laptop geslopen. Ze had zich moeten bedwingen niet te gillen toen ze de man op het scherm herkende, een lange man met wit, kortgeknipt haar en met de lichte, kleurloze ogen van een albino. Hij liep naar een oudere man toe die bij een hek stond met aan weerszijden grote roze oleanders. Tussen de bloemen schemerden witte flats aan zee. De mannen omarmden elkaar, waarna het filmpje plotseling afbrak. Het filmpje was meegestuurd met een mail waar ze niet veel van begreep. Misselijk van spanning en opwinding had ze de halsketting losgemaakt terwijl ze steeds gejaagd naar het verlichte kantoortje bleef kijken. Ze kende de verhalen van andere vrouwen die Mutassim hadden mishaald en ze twijfelde er niet aan dat ze waar waren. Vorige maand was een Italiaanse escortgirl die geweigerd had zich anaal te laten nemen urenlang door zijn lijfwachten verkracht en niemand wist waar een Française was gebleven die na een orgie met zijn vrienden bewusteloos in het ziekenhuis was opgenomen. Het was de reden dat ze vaak had overwogen ermee te stoppen maar altijd was daar het beeld van de albino, van lang geleden maar ook van het vorige jaar. Ze huiverde opnieuw toen ze aan die avond dacht waarop ze afscheid had genomen van de vrouw die

later in haar appartement met doorgesneden keel was gevonden. Tantor. Terwijl ze om de paar seconden weer naar het verlichte raam aan de overkant keek, had ze zowel de mail gekopieerd als het filmpje, dat nog geen twintig seconden duurde, maar haar jaren had terug geslingerd in de tijd.

*

Eenentwintig jaar geleden. Ook een decemberdag. Ze is tien. Het is een vroege, koude avond op Heathrow Airport, waar ze met haar grootvader haar ouders wegbrengt, die een weekje naar New York gaan. Het is bomvol in de vertrekhal, duizenden passagiers moeten uren wachten wegens vertragingen door de hevige sneeuwval. Ze moet plassen. De toiletten zijn vlakbij en ze mag er alleen naartoe. Ook daar is het druk. Als ze klaar is, neemt ze per ongeluk de verkeerde uitgang en holt in paniek tussen de rijen mensen en bagage door terwijl ze om haar ouders roept. Niemand die acht op haar slaat, tot ze in een veel stiller deel komt waar een stewardess haar opmerkt en vraagt wie ze is. Ze zegt dat ze Camilla Edström heet en met haar grootvader haar vader en moeder wegbrengt, die naar New York gaan. 'Weet je hoe laat ze vliegen?' vraagt de stewardess. 'Want er gaan wel vijf vluchten naar New York.' Maar dat weet ze niet. De stewardess neemt haar mee door een deur die ze met een pasje opent. Erachter ligt een gang, waar twee mannen in overalls bij een lorry met koffers staan. Ze lachen naar de stewardess en naar haar. De stewardess zegt dat ze maar even moet blijven wachten en loopt een kantoortje binnen waar een andere stewardess achter een computer zit. De twee mannen zijn donker maar dat kan ook aan het schemerige licht liggen. Een van hen vraagt in het Engels wat er aan de hand is en ze zegt, nog steeds een beetje huilend, dat ze haar vader en moeder kwijt is. Uit zijn zak haalt de man een kauwgumpje en geeft haar dat, wanneer er tweemaal op de deur wordt getikt. De man zegt 'Tantor' en de ander doet de deur open. Een lange man

komt binnen met een leren koffertje maar hij blijft staan als hij haar ziet en vraagt iets wat ze niet verstaat. Hij heeft een donker gezicht maar met licht, bijna wit haar en heel lichte ogen waar ze een beetje bang van is. Ze doen haar denken aan een van de griezels uit haar lievelingsboek van Roald Dahl. De man die haar het kauwgumpje gaf zegt iets in dezelfde onverstaanbare taal. De blonde man kijkt even naar het kantoortje en geeft hem dan het koffertje. Meteen daarna loopt hij weer naar buiten en trekt de deur achter zich dicht. De mannen stoppen de tas net tussen de koffers als de stewardess uit het kantoortje komt en zegt dat ze haar vader en moeder heeft gevonden. Als ze langs de lorry lopen, herkent ze boven op de stapel opeens de rode koffer van haar ouders aan de kleurige shawl die haar moeder om het handvat heeft geknoopt. 'Die is van mamma!' zegt ze blij. 'Dat doet ze om haar koffer weer terug te kunnen vinden.'

'Slim,' zegt de stewardess lachend en ze pakt haar hand om haar niet kwijt te raken in de drukte. 'En waarom mag jij niet mee?'

'Omdat pappa en mamma tien jaar getrouwd zijn.'

Dat is lang, vindt de stewardess. 'En heb je ook broertjes en zusjes?' Maar dan rukt ze zich los omdat haar moeder op haar afkomt rennen en haar met tranen in haar ogen optilt zodat zij van de weeromstuit weer begint te huilen. Haar vader lacht en omhelst haar. Mensen dringen langs hen heen naar de douane. Een metaalachtige stem verzoekt alle passagiers voor Pan Am vlucht 103 naar New York aan boord te gaan. 'Dag mammie! Dag pappa!' Ze zwaait tot ze hen niet meer kan zien en haar grootvader zegt dat ze nu echt mee moet komen.

Buiten de vertrekhal schemert het al. Hij wijst naar de donkerende hemel boven Heathrow Airport. 'Over een uurtje vliegen pappa en mamma daar, eerst over Schotland en dan over de Atlantische Oceaan naar Amerika maar dan slaap jij al, lieverd. Kom, hollen, oma wacht met het eten. En niet zeggen dat je weg was, want dan krijg ik op m'n sodemieter!'

Nog geen drie uur later daalt ze in haar nachtopon met grootmoe-

der de trap in het statige huis van haar moeders ouders in Londen af om haar grootvader welterusten te kussen, als ze hem horen schreeuwen. Als haar oma geschrokken de deur van de woonkamer opent, ziet ze hem huilend naar de televisie kijken, waarop in het donker huizen in brand staan en de nieuwslezer zegt dat het om 19.12 uur pal boven Lockerbie gebeurde.

*

'All business class passengers for Alitalia flight Al 701 are kindly requested...'

De kleine Libiër tikte de voetballer op zijn schouder. De jongen schrok wakker en stond op. Ze wachtte terwijl ze deed alsof ze haar ogen bijwerkte maar zag de Libiër weer naar haar kijken.

'Nice necklace,' zei hij, *'I should like to buy one for my wife. Where did you get it, if I may ask?'* Ze slaagde erin terug te glimlachen. *'I don't know. My boyfriend gave it to me.'*

'Ah. He must love you very much.'

'I hope so.'

Hij lachte, keerde zich naar de jongen en zei iets in het Arabisch, waarna hij zijn tas pakte en ze samen achter de zakenmensen de gang in liepen. God, dacht ze, ik moet niet zo paranoïde denken. Hij is gewoon een aardige man die aan zijn vrouw denkt. Misschien was hij de begeleider van de jongen, misschien zijn vader.

Ze borg haar spullen in haar tas en liep achter de anderen aan naar buiten, waar de ochtendzon nu brandde op het beton en op de groen-witte Boeing 737. Een Libische grondsteward bekeek vluchtig haar Zweedse paspoort en gebaarde dat ze door kon lopen. Een gewapende soldaat keek haar onbewogen aan maar ze wist dat hij haar met zijn ogen uitkleedde en nakeek toen ze achter de twee Libiërs naar de vliegtuigtrap liep. Waar ze eerst

nog dacht dat de oudere Libiër haar voor liet gaan, maar hij glimlachte opnieuw terwijl de zon in de gelige brillenglazen schitterde en wenste haar een goede reis.

‘Gaaf u dan niet mee?’

‘Jammer genoeg niet,’ zei hij en hij haalde tegelijk met een kleine camera een visitekaartje tevoorschijn dat hij haar toestak. ‘Als u uw vriend zou willen vragen waar hij die ketting gekocht heeft en me dat zou willen mailen, zou ik u zeer erkentelijk zijn. Yehou?’

Halverwege de trap keerde de voetballer zich om, zag de camera en lachte breeduit.

Pas toen ze niet ver van hem vandaan in haar stoel zat, bekeek ze het kaartje en glimlachte verbaasd maar vooral opgelucht toen ze zijn naam las: Latif Fejouri, chef van de sportredactie van *Al Jamahiriya*. De grootste krant van het land. Toch bleef ze nerveus naar buiten kijken tot alle passagiers aan boord waren.

De motoren loeiden, de Boeing taxiede achteruit en draaide naar de startbaan, waar de grasgroene vlaggen strak in de noordelijke wind stonden.

Ruim drie uur later zag ze in de transferhal van de Romeinse luchthaven op Rai Uno dat ruim tweehonderd vluchtelingen op een bootje naar het eiland Lampedusa waren verongelukt. Ze haalde diep adem, betastte de hanger waarin de usb-stick hing alsof het een crucifix was en bleef naar het scherm kijken terwijl de andere passagiers langs haar naar de gate liepen waar vlucht 711 van SAS Airlines naar Arlanda/Stockholm werd omgeroepen. Daarna ging ze de Starbucks binnen. Het was er druk maar gelukkig was er een plaats vrij aan een tafeltje waar een magere, ongeschoren man in een leren jack een tijdschrift las met op de voorpagina een foto van Silvio Berlusconi met zijn arm om het naakte middel van een donker meisje dat qua leeftijd zijn kleindochter kon zijn. Naast een beker schuimende koffie lag een

cameratas. Ze schrok even van zijn bloeddoorlopen ogen toen de magere man opkeek.

'Buongiorno, Quinto,' zei Camilla Edström. Ze ging zitten en keek naar de foto. 'Jouw werk?'

'Welnee,' zei Quinto Francesi. 'Ik zou hebben gewacht tot de klootzak zich had laten pijpen.' Hij grinnikte, waarbij het neonlicht op zijn gouden voortand blonk. 'Lang geleden dat ik je zag, schatje. Je ziet er fantastisch uit. Misschien moeten we samen weer eens wat doen.'

'Een andere keer,' zei Camilla. 'Ik heb maar een paar minuten.'

Maar ze keek toch eerst even om zich heen voor ze haar laptop uit de Vuittontas haalde.

‘Je vindt het toch niet erg dat ik niet meega?’ vroeg ze.

‘Welnee,’ zei Friso. ‘Almelo is nou ook niet helemaal *your place*, toch?’

‘De jouwe wel?’

Hij glimlachte hoofdschuddend. ‘Je weet het: in Almelo is altijd wat te doen. Stoplicht springt op rood...’

‘Stoplicht springt op groen,’ zei ze. Ze lachten naar elkaar in de spiegel boven de marmeren wastafel. Geen van beiden was erg gesteld op hun vaderland, niet meer na alle gedoe rond haar verleden en hun huwelijk, maar een show van een cabaretier als Herman Finkers sloegen ze niet graag over.

‘Ik hoef er goddank ook niet te zijn,’ zei hij. ‘Urenco ligt er ver buiten. Een ontvangst, een rondleiding, een borrel, *that's it*. Je kent het wereldje.’

Ze kende het. Leeftijdsloze mannen, al waren ze vaak jonger dan vijftig, klonen in hun fantasieloze pakken. Dodelijk saaie mannen voor wie de wereld het bedrijf was. Zij had er veel meer ervaring mee dan hij.

Hij strikte zorgvuldig de donkerblauwe, zijden das met het embleem van zijn club in Marylebone. ‘Morgenavond zit ik in elk geval bij Máx en Alex. En die twee dagen alleen bij mamma kom ik ook wel door.’

‘Zonder mij?’ vroeg ze plagerig en ze drukte haar borsten tegen zijn rug terwijl ze haar handen over zijn dijen liet glijden.

Achter de brillenglazen lichtten zijn ogen geschrokken op. 'Jezus, lieveling, niet doen!'

Haar ene hand klemde zich in zijn shorts rond zijn penis, die ogenblikkelijk reageerde.

'Schatje, toe, ik ben al te laat!'

Ze beet zachtjes in zijn nek maar trok haar hand terug. *'Just to say goodbye to the little fellow.'*

Hij draaide zich om en kustte haar. 'Het is maar drie dagen, lieveling.'

'Laten we het hopen,' zei ze en ze trok zijn das recht, 'want misschien wil Soros wel dat ik naar New York kom.'

'Dan zeg je maar een keer nee tegen de grote baas.' Hij liet haar los en pakte het knaapje waaraan zijn broek hing. 'Het is kerstvakantie, hoor, en mam verheugt zich er vreselijk op om met z'n allen te zijn.' Hij trok de broek aan en ging op de rand van het bad zitten om zijn sokken en nieuwe instappers van Tod's aan te trekken toen haar ringtone met U2's 'Don't Give Up' klonk. Hij wist dat het zinloos was haar te vragen het telefoontje te negeren.

Uit de zijzak van haar lange kasjmieren vest haalde ze een van haar BlackBerry's tevoorschijn en keek wie haar belde.

'Sir Geoffrey,' zei ze. 'Om te vragen waar ik blijf.'

'Jezus, Mabel,' zei hij. 'Het leven is niet alleen maar netwerken, hoor!'

'Dat is het ook niet, jochie. Je weet heel goed dat ik hem en Françoise heel aardig vind maar ik kan me in mijn positie niet inlaten met zijn zaken.' Ze zei het lief maar hij herkende de ondertoon en wist dat hij beter zijn mond kon houden. Op dit soort momenten deed ze hem meer dan ooit aan zijn moeder denken, ook hoe ze eerst een sigaret opstak voor ze opnam.

'Geoffrey, ik kom er zo aan,' zei ze op diezelfde lieve toon. 'Friso staat op het punt om te vertrekken, ik moet nog even wat bellen en mailen maar zet het bord alvast maar klaar.' Ze lachte. 'Ja, óók. Zal het doen. Tot zo!'

Ze blies een perfect kringetje rook uit. ‘Je krijgt zijn groeten. Je mist een Dom Pérignon Classico.’

‘Hij mag toch niet meer drinken?’

Ze lachte weer. ‘Friso, Geoffrey die zich iets laat verbieden? Hij is bijna tachtig, dus wat geeft het? En Françoise is vanwege een crematie in Den Haag.’

Ze hielp hem in zijn crèmekleurige Windsorblazer. ‘Heb je Luana’s knuffel bij je? En de cadeautjes voor de drie A’tjes?’

‘In mijn koffer.’

Hij pakte zijn e-reader en borg die in de kalfslederen Brescia-aktetas die ze hem voor zijn eenenveertigste verjaardag cadeau had gedaan. Hij trok zijn Hugotrenchcoat aan en checkte of hij zijn iPhone bij zich had. Ongetwijfeld, dacht ze, had hij nog wat liedjes van René Froger of, erger nog, van Guus Meeuwis gedownload. Ze liepen naar de garderobe in de hal. Achter de voordeur wachtte de bodyguard, een potige vrouwelijke ex-rechercheur van Scotland Yard, die hem naar Heathrow zou brengen. Ze pakte de Samsonitekoffer en rolde hem naar de lift.

‘Iets bekend over vertraging?’ vroeg Friso.

‘No sir,’ zei de vrouw, ‘de laatste berichten zijn gunstig.’

‘Mooi.’ Hij draaide zich om naar Mabel en kuste haar. ‘Ik bel je wel als we geland zijn. Doe de groeten aan de oude heer en werk niet te hard.’

‘Nou, vanavond in elk geval niet,’ zei ze glimlachend. ‘Een potje scrabble, een paar glaasjes, daarna lekker in bad en dan in bed heerlijk naar *Mad Men* kijken. Dus als ik de telefoon niet hoor, spreek dan maar in want dan slaap ik. Ik bel jou en de kinderen morgenochtend.’

De bodyguard zette de Samsonite in de lift.

‘Hou van je.’

‘Ik ook van jou, jochie. Tot woensdag. Goeie reis. En wees voorzichtig!’

Hij wierp haar nog een handkus toe voor de lift zakte. Daarna

liep ze het appartement in, sloot de voordeur en aarzelde of ze haar twee dochtertjes toch niet zou bellen. Maar als ze nog niet naar bed waren, zouden ze vermoedelijk spelen met Amalia of misschien las Alex hen wel voor. Bovendien was de kans groot dat ze Máxima aan de telefoon zou krijgen, waar ze weinig zin in had want Máx kwebbelde altijd ellenlang over zichzelf en haar drie briljante kinderen. Triple A, zoals Alex hen trots noemde. Ze glimlachte, omdat ze zich nog maar al te goed herinnerde hoe jaloers ze op Máx was geweest toen ze net bij de familie kwam. Máx, die zo makkelijk met Claus en Beatrix omging en door hen in vertrouwen werd genomen, toch de toekomstige koningin, terwijl zij en Friso de ene na de andere vernedering van de pers en de politici moesten slikken. Maar nu, ruim tien jaar later, zat Máx nog steeds daar op die verregende Eikenhorst te wachten, af en toe een speech, een opening, een reisje, terwijl Friso carrière bij de bank had gemaakt en nu een topfunctie kreeg bij de Urenco Enrichment Company en zij, toch ook met kleine kinderen, voor George Soros de wereld af reisde en invloed kon uitoefenen op staatslieden, politici, bankiers, industriëlen en met maar en telefoontje Hillary Clinton of Nelson Mandela te spreken kon krijgen.

Ze liep door de *living* naar de ramen en zag beneden zich de glanzende Porsche Cayenne uit de ondergrondse parkeergarage het besneeuwde laantje naar Notting Hill Gate op draaien en in het schemerdonker verdwijnen. Friso reed natuurlijk zelf, net als zijn broers een aardje naar zijn grootvader Bernhard: dol op auto's. Liever zou hij met zijn nieuwe Ferrari zijn gegaan maar de leasewagen van zijn nieuwe werkgever viel minder op, wat tegenwoordig wel nodig was met alle veiligheidsvoorschriften, en bovendien zou de bodyguard alleen terugrijden van het vliegveld en wilde Friso per se niet dat iemand anders in de Ferrari reed. Toen hij nog voor Goldman Sachs werkte, liep hij 's morgens vroeg net als andere forenzen in zijn overjas en met zijn attache-